

Innholdsfortegnelse.

I. Kommunikeer.

- a. Hærens overkommando.
- b. Overkommandoen i Nord-Norge.

II. Fektningsrapporter og operasjonsoversikter.

1. General Ruges fektningssrapport. 11/5 - 1940.
2. K. Adm. forteller 17/5 - 1940.
3. Fung. sjef for hærens flyvåben.
4. Operasjonsoversikt den 14. mai fra div.k.
5. Redegjørelse fra 6. div.sjef gen. Fleischer 20/5.
6. Redegjørelse fra överstkommanderende for flyvåbnet i Nord-Norge.
7. General Fleischer forteller om da Narvik ble tatt.
8. Stabsjef Lindbäck Larsen uttaler seg om de siste kamper för kapitulasjonen.

III. Opprop og kunngjøringer:

1. Appel fra forsvarsjefen i Vest-Finnmark.
2. K. G. Ruges opprop.
3. Opprop fra Hærens overkommando.
4. Dagsbefaling fra forsvarsjefen i Sör-Hålogaland.
5. Kong. res. av 18. mai 1940.
6. Kunngjøring fra forsvarrets overkommando.

IV. Innstilling av kamphandlingene i Norge.

1. Proklamasjon til det norske folk fra Kongen og regjeringen.
2. Fra Forsvarsjefen K. G. Otto Ruge.

KRIGEN I NORGE:

Kommunikeer, meldinger og opprop.

Forord.

Den strøm av publikasjoner som den ensidige tyske propaganda har sendt ut om felttoget i Norge gjennom presse og spesialverker, har skapt et sterkt behov for en fremstilling fra norsk side av krigsbegivenhetenes utvikling fra invasjonen til kapitulasjonen.

Denne dokumentasjon søker å imøtekomme dette behov.

Ved sammenstilling av de her foreliggende aktstykker - kommunikeer, meldinger, redegjørelser og opprop - har man på to unntagelser nær bare tatt med det som er direkte utsendt av de militære kommando-myndigheter.

Innsamlingen av materiale har budt på sine vanskeligheter. Kildene har vært spredte og tildels ufullstendige.

Dette gjelder særlig for kampene på Vestlandet som av den grunn er utelatt.

I enkelte tilfelle har det heller ikke vært mulig å finne aktstykkene i den offisielle form.

Man har imidlertid søkt å bøte på dette ved en sammenholden av flere og supplerende kilder.

Med reservasjon for Vestlandet vil dog de ufullstendigheter som måtte forekomme i dokumentasjonen, være av mindre vesentlig betydning.

I A

Dok. nr. 1.

Kommanderende admiral meddeler: I natt har tyske krigsskib forsert Oslofjorden festning under kamp med festningens batterier og fortsatt videre. Klokken 4,30 meldtes om heftig kamp mellom endel av krigsskibe og Oskarsborg. En krysser har bombardert Horten. Tyske krigsskib har også under kamp med festningen passert inn til Bergen som er besatt. To skib har passert inn til Trondheim. Byen er visstnok besatt. Et skib er kommet inn til Narvik, sansynligvis etter kamp med norske fartøyer, og har landsatt en mindre styrke. Nærmere opplysninger mangler. Også fra Kristiansand meldes at tyskerne har angrepet festningen. De opplysninger som hittil foreligger er meget knappe, og detaljer kan derfor ikke gis ennå. Kristiansand har vært utsatt for flyangrep. Tyske tropper er satt i land i Egersund.

Dok.nr.2.

Den norske regjering sa igår 11. april følgende opplysninger om den militære situasjon:

Mobiliseringen av de norske tropper går nå planmessig over hele landet. Den militære ledelse organiserer etterhvert som soldatene strømmer til, forsvaret av landet. De tyske tropper som forsøkte å trenge fram til Elverum, er kastet tilbake helt sønnenfor Eidsvoll. Den norske generalstab organiserer nå forsvaret over hele det indre Østlandet.

I Bergensdistriktet er det norske forsvaret nå organisert og det er grunn til å tro at det ikke skal lykkes de tyske tropper å rykke videre fram. Det samme gjelder Trøndalag.

Oslofjordens ytre befestninger, Bolerne, holdt stand så sent som igår kvell.

Om trefningen på Midtskogen mellom Elverum og Hamar blir det opplyst: De tyske tropper som rykket fram mot Elverum, stod under ledelse

av lufttattasjoen ved den tyske legasjon i Oslo. Hensikten var utvilsomt å overrumple Storting og Regjering. På dette tidspunkt var det norske forsvar her ikke fullt organisert. Det blev i en fart samlet en avdeling norske soldater, som blev forsterket med militærarbeidere og medlemmer av skytterlagene i bygdene omkring og med noen elever fra Krigsskolen. De blev utstyrt med mitraljoser som de delvis først nå lærte å bruke. Og de tok stilling bak sperringer på veien. Da tyskerne kom, blev de mottatt med kraftig ild fra de norske tropper og etter en kamp som varte over en halv time, kastet tilbake. Den improviserte norske avdeling utførte her en glimrende bedrift, som de militære sjeiser gir den mest uforbeholdne ros.

Den tyske anfører for avdelingen blev drept, og det er sansynlig at avdelingen hadde fölelige tap. På norsk side blev to mann såret og innlagt på sykehus.

Dok.nr.3.

Meddelelse fra H.O.K. (I Lofotposten 11. april):

1. Det tyske krav om utnevnelse av Quisling til statsminister er blankt avvist av den lovlige norske regjering.
2. Svenske kringkastingsmeldinger om at norske bataljoner skulde ha overgitt sig ved Gardermoen i nærheten av Eidsvoll medfører ikke riktighet.
3. Oberst Ruge er utnevnt til kommanderende general og mobiliseringen fortsetter.

De tyske troppers framtrengen på Östlandet er stoppet. Veier og jernbaner er sperret, og de tyske troppers besettelse er begrenset til områdene omkring Oslofjorden.

Dok.nr.3a.

H.O.K.'s kungjöring av 12. april:

Tyskerne har den 11. april besatt följande steder: Oslo med omkringliggende herreder på begge sider av Oslofjorden til en linje som går fra Mysen over Glomma, Överen og videre mot ~~Åkershus~~⁺ og en linje herfra vestover mot Krokskogen og til Vikersund. Veier og jernbaneforbindelser er ödelagt mange steder. Tyske fly har bombardert Elverum, Helgelandsmoen, Hvalsmoen, Fredrikstad, Kongsvinger, Nybergsund og Trysil og Kongsberg. Der oppstod brander, men det blev ikke större tap av menneskelig og materielle verdier. På Sörlandet har tyskerne besatt Kristiansand S med nærmeste omegn, på Vestlandet Stavanger med nærmeste omegn og Bergen omegn så langt öst som til Haukeland jernbanestasjon. Britiske fly har bombardert Sola flyveplass med betydelige resultat. I Tröndelag er besatt Trondheim, Agdenes og Värnes. Hele resten av Tröndelag beherskes av den norske hær. I Nord-Norge har tyskerne besatt Narvik, men vi holder hele Nord-Norge förövrig. Tyskerne har i det siste dönn ikke hatt nevneverdig framgang, men nærmest gått tilbake tiltross for framstöt av motoriserte avdelinger. Mobiliseringen fortsetter. Framötet av vernepliktige og frivillige er overveldende.

+ Årnes

Dok.nr.4.

Marinens overkommando meddeler bl.a. at våre sjöstridskrefter under kampene har tilföyet de tyske stridskrefter store tap. I Oslofjorden blev slagskibet Gneisenau ¹⁾ på 26000 tonn senket. En krysser på 6000 tonn, Emden, blev senket, dessuten fire mindre skib som jagere og minesveipere. Ved Kristiansand S er krysseren Karlsruhe på 6000 tonn senket, og ved Stavanger har den norske jageren Egir senket et större tysk skib. Ved Bergen er et stort tysk transportskib senket. Flere av våre skib blev senket, men en har ikke noen oversikt over tapene av menneskeliv.

¹⁾ Det viste sig senere å være den tunge krysser Blücher på 10000 tonn.

Dok.nr.5.

H.O.K. meddeler 13/4:

12. april hendte ingen serlig begivenhet ved frontene. Stadig flere avdelinger er ferdigmobilisert og har inntatt sine stillinger.

Det var fientlig flyvirksomhet den 12. april. men det er ikke meldt om noen nye bombeangrep. Et tysk fly blev skutt ned 11. april av luftvernet.

Sjöforsvarets overkommando meddeler at 3 tyske handelsskib den 12. april blev tatt og internert av norske sjöstridskrefter. 1 tysk fly blev skutt ned av våre krigsskib.

På grunn av visse rykter vert det kunngjort at sjefen for 4. divisjon, general Steffens, og sjefen for 2. sjöforsvarsdistrikt, admiral Tank-Nielsen, er i full verksemd med å organisera forsvaret på Vestlandet.

Dok.nr.6.

H.O.K.'s meddelelse 14/4:

Ved fronten i Östfold og Akershus var stillingen 13/4 stort sett uforandret. De norske avdelinger hevdet sine stillinger. Ved Minnesund stanset våre tropper jevnbyrdige fientlige styrker.

På Ringerike gikk våre tropper tilbake fra Hönefoss og kjempet natt til 14/4 mot tyske tropper mellom Hönefoss og Jevnaker.

I Buskerud og Vestfold besatte tyskerne Kongsberg og Larvik.

På Sörlandet besatte de Evje i Setesdal. På Vestlandet, i Tröndelag og i Nord-Norge var stillingen stort sett uforandret.

Tyske fly har fört tropper fra Oslo til Tröndelag.

I Bergen har tyskerne begynt å klä tyske soldater i norske uniformer.

Svenske og tyske frivillige er kommet til Norge og blir satt inn ved fronten.

Sjöforsvarets overkommando melder 14/4:

Norske sjöstridskrefter har skutt i brand 3 tyske fly. Et tysk fly har nödlandet ved Stor-Fosen.

Dok.nr.7.

H.O.K. meddeler 15/4:

De tyske tropper i Östfold har rettet sterke angrep mot de norske styrker som har trukket sig bakover. Fossumavsnittets befestninger er inntatt. Norske tropper er i strid vest for Kongsvinger, ved Mjösas og Randsfjordens sydlige side og i Hakadal hvor en norsk skiavdeling gjorde et vellykket flankangrep mot tyskernes stillinger.

Tyskerne slapp igår ned fallskjermtropper i traktene ved Dombås, og flere tyske fly nödlandet på forskjellige steder på Östlandet. Både fallskjermtroppene og de nödlandede flys besetninger blev uskadeliggjort av våre avdelinger.

Den 15. april om morgenen bombet tyske fly Molde.

Ved Narvik er landsatt britiske tropper som har satt sig i forbindelse med de norske.

I de övrige deler av landet var stillingen den 14. april stort sett uforandret fra dagen forut.

Sjöforsvarets overkommando har intet å meddele, bortsett fra at et par tyske handelsskib er tatt av norske krigsskib.

Dok.nr.8.

H.O.K. meddeler 16/4:

Den 15. april kjempet våre tropper vest for Kongsvinger. Være tropper kjempet og hevdet sine stillinger ved sörenden av Mjösa, Hakadal og på Jevnaker, 2 tyske fly blev skutt ned, hertil kommer endel usikre tilfeller. Nye fallskjermtropper blev sluppet ned. De fleste er tatt tilfange eller uskadeliggjort. Opprenskningen fortsetter. På Vestlandet, i Tröndelag og i Nord-Norge er stillingen stort sett uforandret.

Dok.nr.9.

H.O.K. melder 17/4:

I Östfold er mobile tropper under general Erichsen gått over den svenske grense og blitt internert. Fossumavsnittets befestninger holder sig. Kongsvinger er besatt og gjenerobret flere ganger. De norske tropper har etter strid trukket sig tilbake nord for Kongsvinger. På begge sider av Mjösa holder vi stort sett stillingen. I ströket ved Hakadal har norske skilöperavdelinger tilföyet fienden store tap.

Dok. nr. 16.

H.O.K. melder 22/4: Den 21. april fortsatte tyskerne sitt angrep på våre stillinger på begge sider av Mjøsas nordre del, støttet av artilleri, stridskrefter og fly.

Tyskerne angrep også våre tropper i Østerdalen.

I Valdres gikk våre tropper fram og tok 200 fanger.

Tyske fly bombet kommunikasjonslinjer på flere steder uten å oppnå nevneverdig avbrekk i trafikken. Tyskerne kastet også ned flyveblad. 5 tyske fly ble skutt ned. Hos tyske fanger er funnet patroner hvor projektilene etter sin konstruksjon er beregnet på storviltjakt og virker som dum-dum.

+ skal antagelig være: stridsvogner.

Dok. nr.17.

H.O.K. melder 25/4: Den 24. april angrep tyskerne våre stillinger i søndre Gudbrandsdalen støttet av artilleri og lette stridsvogner. Våre tropper trakk seg tilbake til forbedrede stillinger.

I Østerdalen fortsatte tyske panservogner framrykkingen. Tyske fly fortsatte å bombe og skyte på kommunikasjonene. Tre tyske fly ble skutt ned. Ett tysk fly nødlandet. Engelske jagerfly overvåker fra nå av Gudbrandsdalen.

Dok. nr.18.

S.O.K. melder 25/4: Ved alndgangsforsök har tyskerne benyttet norske fiskerfartöyer med sivil besetning som dekket. Det er konstatert at ved denne folkerettsstridige framgangsmåte er en norsk fisker drept.

Dok. nr.19.

H.O.K. melder 26/4: Tyskernes angrep i Östre Norge er stoppet ved Gulsvik i Hallingdal, mellem Etnedal og Sör-Aurdal og ved Kvam i Gudbrandsdalen. Fiendens angrep var understøttet av artilleri, tanks og fly. To tyske tanks ble ödelagt av britiske tropper. I Österdalen fortsetter tyske mekaniserte og ~~motoriserte~~ motoriserte tropper framrykkingen mot Kvikne og Röros. Tyske fly fortsetter å bombardere kommunikasjonslinjene bak vår front. Et tysk bombefly er skutt ned. På Vestlandet har tyske tropper startet fra Ulvik og Eide i Hardanger med Voss som mål og fra vest langs jernbanen fra Bergen. Voss er beskyttet av tysk artilleri som er plasert på Eide, og bombardert av tyske fly.

Dok. nr.20.

Opprop til troppene fra general Ruge: I over to uker har dere gjort deres plikt som forsvarere av fedrelandets jord. flere ganger har vi måttet trekke oss tilbake og forlate våre hjem i landdistriktene i fiendens hender. Dette har virket nedtrykkende på oss alle. Men rettetten var nödvendig i henhold til min plan for å vinne tid inntil hjelpen kom. Dere har kjempet som gode nordmenn, uten å tape humöret eller motet. I fast beslutsomhet ~~w~~ har hver nordmann våget livet og gjort sin plikt.

Tiltross for at vi hittil på enkelte punkter har vært fienden underlegen, har dere ~~vunnet~~ vunnet hele verdens aktelse. Jeg takker dere alle. Men nå er det slutt med å retirere. De allierte tropper står nå i Nord-Norge, i Tröndelag og her hvor vi kjemper idag i samarbeid med oss. Flere tropper kommer. Fortsett med samme kampånd og tillitsfullhet som hittil. Jeg gjentar: Stå sammen enda bedre, og vi skal kjempe til seiren er vunnet. Jeg og hele Norge stoler på dere.

O t t o R u g e .
Kommanderende general.

Dok. nr. 16.

H.O.K. melder 22/4: Den 21. april fortsatte tyskerne sitt angrep på våre stillinger på begge sider av Mjøsas nordre del, støttet av artilleri, stridskrefter og fly.

Tyskerne angrep også våre tropper i Østerdalen.

I Valdres gikk våre tropper fram og tok 200 fanger.

Tyske fly bombet kommunikasjonslinjer på flere steder uten å oppnå nevneverdig avbrekk i trafikken. Tyskerne kastet også ned flyveblad. 5 tyske fly ble skutt ned. Hos tyske fanger er funnet patroner hvor projektilene etter sin konstruksjon er beregnet på storviltjakt og virker som dum-dum.

+ skal antagelig være: stridsvogner.

Dok. nr. 17.

H.O.K. melder 25/4: Den 24. april angrep tyskerne våre stillinger i søndre Gudbrandsdalen støttet av artilleri og lette stridsvogner. Våre tropper trakk seg tilbake til forbedrede stillinger.

I Østerdalen fortsatte tyske panservogner framrykkingen. Tyske fly fortsatte å bombe og skyte på kommunikasjonene. Tre tyske fly ble skutt ned. Ett tysk fly nødlandet. Engelske jagerfly overvåker fra nå av Gudbrandsdalen.

Dok. nr. 18.

S.O.K. melder 25/4: Ved alndgangsforsøk har tyskerne benyttet norske fiskerfartøyer med sivil besetning som dekket. Det er konstatert at ved denne folkerettsstridige framgangsmåte er en norsk fisker drept.

Dok. nr. 19.

H.O.K. melder 26/4: Tyskernes angrep i Østre Norge er stoppet ved Gulsvik i Hallingdal, mellom Etnedal og Sør-Aurdal og ved Kvam i Gudbrandsdalen. Fiendens angrep var understøttet av artilleri, tanks og fly. To tyske tanks ble ødelagt av britiske tropper. I Østerdalen fortsetter tyske mekaniserte og ~~xxx~~ motoriserte tropper framrykkingen mot Kvikne og Røros. Tyske fly fortsetter å bombardere kommunikasjonslinjene bak vår front. Et tysk bombefly er skutt ned. På Vestlandet har tyske tropper startet fra Ulvik og Eide i Hardanger med Voss som mål og fra vest langs jernbanen fra Bergen. Voss er beskyttet av tysk artilleri som er plasert på Eide, og bombardert av tyske fly.

Dok. nr. 20.

Opprop til troppene fra general Ruge: I over to uker har dere gjort deres plikt som forsvarere av fedrelandets jord. flere ganger har vi måttet trekke oss tilbake og forlate våre hjem i landdistriktene i fiendens hender. Dette har virket nedtrykkende på oss alle. Men retretten var nødvendig i henhold til min plan for å vinne tid inntil hjelpen kom. Dere har kjempet som gode nordmenn, uten å tape humøret eller motet. I fast beslutsomhet har hver nordmann våget livet og gjort sin plikt.

Tiltross for at vi hittil på enkelte punkter har vært fienden underlegen, har dere ~~vunnet~~ vunnet hele verdens aktelse. Jeg takker dere alle. Men nå er det slutt med å retirere. De allierte tropper står nå i Nord-Norge, i Trøndelag og her hvor vi kjemper idag i samarbeid med oss. Flere tropper kommer. Fortsett med samme kampånd og tillitsfullhet som hittil. Jeg gjentar: Stå sammen enda bedre, og vi skal kjempe til seiren er vunnet. Jeg og hele Norge stoler på dere.

O t t o R u g e .
Kommanderende general.

Dok. nr. 21.

H.O.K. melder 27/4: Den 26. april fortsatte kampene på Østlandet, i Hallingdal og i Kvam i Gudbrandsdal uten at tyskerne hadde framgang.

De tyske troppene i Østerdalen nådde Røros. Våre tropper stanset tyskernes framstøt i Alvdal mot Foldal, og fra Tynset gjennom Kvikne mot Inset. De tyske angrep ble for det meste støttet av artilleri, panservogner og fly. Tyske fly fortsatte å bombe kommunikasjonslinjene bak vår front.

I Trøndelag har tyske tropper tatt Steinkjer.

Våre tropper kjemper sammen med britiske og franske tropper.

De tyske tropper i Nord-Norge er isolert i Narvikområdet og kan få forsyninger bare med fly. Mange tyske fly i Narvikområdet er ødelagt av britiske fly eller har måttet nødlande.

Dok. nr. 22.

H.O.K. melder 28/4: Lørdag trakk våre tropper seg tilbake i Numedal og Hallingdal etter kamp. Kampene på Østlandet forøvrig fortsatte uten nevneverdig framgang for de tyske tropper. På Vestlandet besatte tyske tropper Voss.

De tyske fly fortsatte å bombardere kommunikasjonslinjene. Ett tysk fly ble skutt ned og tre nødlandet. Dertil kommer et par usikre tilfeller.

Dok. nr. 23.

H.O.K. melder: I sitt siste kommunike datert 28. april nevnte overkommandoen at våre tropper i Numedal og Hallingdal var gått tilbake, og at kamp på andre fronter fortsattes uten nevneverdig framgang for fienden. I Gudbrandsdal ble fronten samtidig overtatt av britiske tropper da våre egne avdelinger hardt trengte hvile. I Nord-Trøndelag stod norske tropper i kontakt med allierte tropper som var landsatt ved Namsos. Den videre oppmarsj i disse landsdelene bygget på fortsatt landsetting av allierte tropper.

28. april ble overkommandoen underrettet om at allierte tropper i Sør-Norge og Trøndelag av strategiske grunner vilde bli flyttet til andre fronter. Dette førte til operasjoner som måtte hemmeligholdes foreløpig. Uten alliert støtte kunde våre fåtallige norske tropper ikke holde stand i Sør-Norge og Trøndelag og resultatet er blitt at storparten måtte legge ned våpnene. Dette er skjedd etter fire ukers modig og seig kamp.

Dette første avsnitt i vår kamp om friheten er dermed slutt på en måte som svir i alle norske hjerter. Men vi vil ikke gi opp kampen. Verden skal vite at Norge ikke vil dø, men sette alle krefter inn for å bevare sin selvstendighet. Rettferdigheten er på vår side. Vår rettferdighet skal seire til slutt.

Overkommandoen vil takke alle soldater, vei- og jernbane- og telegraffolk, sykepleiersker og frivillige hjelpere for den tapre og tålmodige innsats de har gjort til i dag, og dere skal vite at den ikke har vært forgjeves. Vent og tro også dere som er i de besatte områder!

I Narvikavsnittet fortsetter operasjonen tilfredsstillende.

B

Dok. nr. 24.

Melding fra 6. divisjon 12/4-40: I anledning av de mange rykter om kampene om Narvik skal opplyses, at som sjef for Ofotavsnittet, hvortil Narvik hører, hadde oberst Sundlo plikt til å hindre enhver landsetting. Den 8. april hadde han mottatt ordre om å trekke tropper fra Elvegårdsmoen til Narvik, og andre avdelinger var på vei til Elvegårdsmoen. På grunn av snøvanskeligheter kom disse tropper ikke fram før i siste øyeblikk. Da tyskerne gikk til det plutselige angrep og senket panserskipet "Norge" og "Eidsvold", innledet oberst Sundlo forhandlinger om våpenhvile. Samtidig trakk han

de norske tropper over til Framnes, slik at troppene ble omringet av de tyske tropper. Divisjonens sjef telefonerte straks, da han fikk høre om dette til regimentets nestkommanderende major Omdal og befalte ham å arrestere oberst Sundlo. Samtidig befalte han major Omdal til sammen med mest mulig av troppene å slå seg igjennom. Det lyktes ikke å arrestere oberst Sundlo. Men det lyktes major Omdal å slå seg gjennom de tyske tropper med de fleste norske soldater. De norske tropper har sperret Ofotbanen for den videre framrykking fra tyskerens side. Dessverre har Omdal ikke klart å få med samtlige avdelinger, og man må formentlig gå ut fra at endel av de norske tropper i Narvik er fanget av tyskerne.

Dok. nr. 25.

Kommunike fra N.N.O.K. av 13/4 middag: Fientlige avdelinger foretok fredag ettermiddag flere angrep mot Gratangen Turiststasjon. Fienden hadde adskillige drepte og sårede. Våre tropper led ingen tap. Stillingen i Gratangen ble senere omgått i venstre flanke over høyde 509. Våre tropper gikk uten vanskelighet et kort stykke tilbake til nye stillinger. Gratangen Turiststasjon ble brent. Den tyske styrke i Ofoten har nå sendt uteen, kanskje flere motorbåter under norsk flagg. En sersjant som i Sagfjorden skulde kontrollere en slik motorbåt, ble skutt ned. Motorbåten forsvant.

Mobiliseringen av divisjonens avdelinger går etter programmet.

Dok. nr. 26.

6. divisjon melder at norske tropper ved Ofotbanen har fanget en tysk oberstlöytnant og 14 soldater. (Lofotposten 13. april.)

6. divisjon melder at vaktbåten "Nordkapp" har senket et tysk tankskip på 12000 tonn.+))

+) Det var den tyske krigsmarines forsyningskip "Kattegatt". Senket i Sandåbukten ved Örnäs.

Dok. nr. 27.

Kommunike nr. 2 fra N.N.O.K.: Det fientlige fremstöt mot Kolbanskarat igår, ble avvist av våre tropper. Fienden mistet om lag 15 mann. Vi har fremdeles ikke hatt tap på denne front.

Fienden angrep igår igjen, og kampene foregår nå.

Våre fly har speidet over Narvik- Gratangenområdet. Et fientlig fly beskjøt Harstad igår med maskingevær. En mann ble såret.

Et fientlig tremotors fly ble beskutt av våre tropper ved Mosjøen og måtte senere gå ned.

Våre avdelinger og frivillige oppbud har på flere steder sikret seg fientlige fly som har måttet lande.

Våre sjöstridskrefter i Nord-Norge har vært meget virksomme og senket adskillige tyske større og mindre hjelpeskib.

Vi har nå flere hundre tyske krigsfanger.

Engelske krigsskip har skutt den tyske flåteavdeling i Ofotenavsnittet sönder og sammen inne i Rombakken. Narvik by er ennu uskadt - såvidt en har kunnet se - men ennu ikke besatt av oss.

Dok. nr. 28.

Særmelding for 13/4: Den engelske flåte har vunnet en glimrende seier i Ofotenfjorden lördag. Ved middagstider lördag gikk en sterk britisk flåtestyrke, assistert av minefeiere, ubåter og troppekib, inn fjorden og angrep de tyske destroyere som lå i Narviks havn. Engelskmennene ödela först landbatteriene og fulgte etter fienden. Krysseren+) "Cossack" gjorde et stort arbeide, og de britiske krigsskip senket med en gang 4 av tyskernes største krigsfartöyer mens 3 andre flyktet inn i Rombakfjorden, hvor de ble fanget som mus i en felle og tilintetgjort av engelskmennenes kanoner. Våre sjö-

stridskrefter har rensket hele Ofotenjorden for tyske krigsskip, erklæres det i det offisielle kommunike fra admiralstaben, idet sandtlige 7 tyske krigsskip som lå i fjorden er senket og ødelagt. De hadde tilsammen 1000 mann ombord. Den britiske flåte led også tap idet tre engelske destroyere ble skadet, men ingen alvorlig ødelagt.

Våre tap av menneskeliv var små.

*) "Cosack er ikke en krysser, men en jager av Tribal-klasse."

Dok. nr. 29.

Kom. nr. 3 fra N.N.O.K. (15/4): Våre flyvere har etter bombet flyveplassen på Hartvikvatnet i Herjangen.

På Helgeland er tatt to fly i uskadd tilstand. En ubåt er skutt i senk ved Skrolsvik.

Dok. nr. 30.

Kom. nr. 4 fra N.N.O.K. (16/4): Samlingen av de norske stridskrefter foregår planmessig. Våre flyvere har i natt etter bombet den fiendtlige flyveplass på Hartvikvatnet i Herjangen med godt resultat. Flyverne har også effektivt deltatt i forsyningstjenesten.

Tyske bombe-fly har tirsdag ettermiddag foretatt bombeangrep mot Herstad og Bardu. To mennesker ble drept. Det ble anrettet noe materiell skade.

"Fridtjof Nansen" har vært bombet uten resultat.

Dok. nr. 31.

Kom. nr. 5 fra N.N.O.K. (17/4): Den norske styrke ved Ofotbanen har tirsdag etter harde kamper mattet vike for den overlegne tyske fiende og er internert i Sverige. Norddalsende bro er sprengt av oss. På de øvrige fronter har det vært en del patruljevirkosomhet. De tyske patruljer er avvist av oss. Sjefen for de britiske sjøstridskrefter i de nordlige farvann ber om å få bringe en takk til utkikksposten på Rolla for dens dyktige medvirkning ved ødeleggelsen av en ubåt 15. april.

Dok. nr. 32.

Kom. nr. 6 fra N.N.O.K. (19/4): Våre patruljer har vært i kontakt med fiendens stillinger ved Kolbenskaret. Våre flyvere har utført speiderflyvning over det besatte område.

Den lille lokalbaten Malangen er blitt bombardert av tyskerne. Propellen ble skadet, men skibet kunde fortsette.

Dok. nr. 33.

N.N.O.K. melder 21/4 : På havet er de allierte sjøstridskrefter nå fullstendig herre. Utenfor Helgelandskysten er et tysk sjøfly ødelagt og 2 mann er internert.

Dok. nr. 34.

Kom. nr. 7 fra N.N.O.K.: Det har siste døgn vært noen skuddveksling ved fronten.

Den norske patruljevirkosomhet fortsetter.

Dok. nr. 35.

Kom. nr. 8 fra N.N.O.K. (24/4): Mot forrykende snøfokk er våre ~~14~~ tropper idag trengt fram mot Gratangen, fra Lavan-gen over Fjordbotneidet, og fra Selangen gjennom Kolbenskaret. Kampene pågår.

Dok. nr. 36.

Kom. nr. 9 fra N.N.O.K. (25/4): Våre angrep mot

Lappaugen æ måtte oppgis på grund av været. Fra Fjordbotneidet trengte en avdeling ned i Gratangen og besatte den øverste delen av bygda. Fienden førte forsterkninger fram i norske uniformer +) over Gratangseidet og anfalt og splittet vår framskutte avdeling i Gratangen. Vi holder nå den sydlige del av Fjordbotneidet.

Våre flyvere kunde i går (onsdag) ikke medvirke i operasjonene på grunn av været, men har i dag (torsdag) igjen gjort verdifullt arbeide for å oppklare situasjonen i Gratangen.

+) Tyskernes bruk av norske uniformer er erkjent i artikkelserie i Deutsche Zeitung in Norwegen nr.50-55 1942. Seezug in Narvik av löytnant z. S. Jökisch.

Dok. nr.37.

Kom. nr.10 fra N.N.O.K. fra 26/4: Fienden oppga i går, torsdag 25., Lappaugen og trekker seg tilbake til Gratangen. Våre tropper har fulgt etter og nådd fram til traktene om Gratangen. Turisthotell. Endel bytte, bl. a. ammunisjon av forskjellig slags og 3 hester falt i våre hender. Ved fiendens motangrep i Gratangen torsdag morgen dekket han seg bak sivile folk som med gevær eller maskinpistoler i ryggen ble drevet framover mot våre vaktlinger. Våre vaktavdelinger ble på denne måten tildels tvunget til overgivelse og de ble deretter brukt som beskyttelse for en videre framrykking. Dette er fastslått av en rekke offiserer på så kort avstand at enhver feiltagelse var umulig. Etter at den første forvirring som følge av fiendens lite soldatmessige opptreden var gått over, kjempet våre tropper i spredte grupper til utpå ettermiddagen og tilføyte fienden store tap. Avdelingen er nå igjen under samling bak våre linjer. Våre flyvere har i dag bombet fiendtlige stillinger, kolonner, og beskytt transportar med mitraljoser.

Dok. nr.38.

Kom. nr.11 fra N.N.O.K. (27/4 kl.17): Fiendens artilleri har skutt noen skudd mot den søndre utgang av Fjordbotneidet. Vi har ført vår vaktlinje inn i Gratangdalen, og norske flyvere har speidet over de fiendtlige stillinger og tilførselslinjer i Gratangen og på Gratangseidet. En av våre vaktbåter gikk i natt inn til Gratangen og beskjöt ungdomshuset i Laberget. Det oppstod svære eksplosjoner i huset som må ha inneholdt ammunisjonslager eller vært svært underminert.

Dok. nr.39.

Kom. nr.12 fra N.N.O.K. (28/4): Fra stillinger ved sørenden av Fjordbotneidet beskjöt våre tropper lørdag de fiendtlige stillinger i Gratangdalen med gevær, automatiske våpen og kanoner. Utover kvelden begynte fienden å gå unda og våre tropper besatte i natt og i dag høyder syd for Gratangen. Fienden syntes ennu å ha enkelte maskingeværreder i de vestlige deler av Gratangbotnen, men det har ikke kunnet hindre våre tropper i å rydde opp bygda.

Våre flyvere har bombet og fotografert fiendens bakre stillinger på Gratangseidet og speidet over Bjerkvik og Narvik.

Dok. nr.40.

Kom. nr.13 fra N.N.O.K. (29/4): Våre tropper fortsatte idag (mandag) framrykkingen og er nå nådd helt til Gratangseidet, hvor fienden har oppgitt sine første stillinger over høyde 244.

I Gresdalen har det vært patruljekamper. Gratangen innover til Laberg og Foldvik er nå rensset for fiender. Fienden bombet imorges med fly enkelte punkter bak våre stillinger.

Dok. nr. 41.

Kom. nr. 14 fra N.N.O.K.: Våre tropper har rykket videre fram på Gratangseidet og står foran fiendens annen linje. Det har vært patruljekamper i Gresdalen. Ankenes er befridd for tyske tropper. Våre flyvere har speidet over de fiendtlige linjer.

Dok. nr. 42.

Kom. nr. 15 fra N.N.O.K. (1/5): På Gratangseidet er våre og de alliertes tropper stanset opp overfor sterk motstand. I Gresdalen er våre tropper under framrykking. Våre flyvere har medvirket ved troppenes framrykking i Gresdalen.

Fientlige fly har bombet "Dronning Maud" som førte en sanitets-transport og var merket med Genferkorset. Skibet kom ibrand. Antallet av drepte og sårede er ukjent.

Dessuten har fienden kastet bomber i Sjøvegan, Lavangen og Gratangsbotten og Gratangseidet. Det ble brukt både spreng- og brandbomber. Den materielle skade ved angrepene har vært liten. Ingen soldater ble truffet, derimot kan det være mulig at enkelte sivile kan være såret.

Dok. nr. 43.

Kom. nr. 16 fra N.N.O.K. (2/5): Norske og allierte tropper trengte igår kveld inn gjennom Labergdalen og vi tok 18 fanger.

Norske tropper har etter artilleriforberedelse trengt etter fienden opp i det ville fjellandskap mellom Gratangseidet og Vassdalen.

Fientlige våre flyvere har kastet 6 bomber mot et lite hjem i Elvenestakten. Der kom visstnok ingen til skade.

Dok. nr. 44.

Kom. nr. 17 fra N.N.O.K. (3/5): Norske avdelinger er iferd med å rydde opp i fjellet mellom Labergdalen og Gratangseidet hvor spredte tyske soldater oppholder seg.

Allierte og norske tropper på Gratangseidet har nådd fram til Øsevann og Storevann, hvor de har støtt på sterk motstand.

Norske tropper holder fjellet nord for Leigastind.

De norske tropper i Gresdalen har foretatt sin frammarsj overfor tiltagende motstand.

Norske fly har fotografert og bombet fientlige stillinger.

Et fientlig fly har forsøkt å bombe ilgodsruten "Tordenskjold" med 9 bomber. Båten ble ikke rammet, men to passasjerer ble såret av nitraljoseild. Det samme fly beskjøt Mohann og hjemmefiskeflåten på Solbergfjorden. Ingen synes å være blitt skadet.

Dok. nr. 45.

Kom. nr. 18 fra N.N.O.K. (6/5): Under opprensning i fjellområdet har våre tropper tatt et par fanger.

I Gresdalen har det vært stille.

Våre flyvere har bombet fientlige stillinger. Ett av våre fly gikk tapt. Flyverne ble reddet.

Fientlige fly har bombet over Gratangseidet. Ingen skade av betydning på personell eller materiell.

Ett fientlig fly bombet natt til lørdag Kirkenes og Jakobsnes og voldte en del materiell skade. Flyet vendte tilbake over Finnland.

Dok. nr. 46.

Kom. nr. 19 fra N.N.O.K.: Tyske stillinger og framrykking av tyske tropper i Fjellpartiet Vest-Gressdal ble bombet av våre flyvere i går kveld.

Kampen nord for Leigastind fortsetter. Fienden har hatt et tap av ca. 20 fanger, sårede og døde.

Forøvrig har det vært mindre sammenstöt.

F. Fienden har også i natt og i dag bombet ved fronten og punkter bak våre linjer. Noen nevneverdig skade er ikke meldt.

Dok. nr.47.

Kom. nr.20 fra N.N.O.K.: Det har ikke vært kamp i La-bergdalen og på Gratangseidet.

I høyfjellet omkring Leigastind har våre tropper bedret sine stillinger ved fremstöt etter artilleri- og bombekasterforberedelser.

I Gressdalen har det vært artilleri- og bombekasterild.

I Raudalen er et fientlig fly skutt ned.

Et fientlig fly fløy igår i meget lav høyde over en sanitetsavdeling som var tydelig merket med Røde Kors. Flyet kastet bomber og skjøt med nitraljoser. Der ble gjort en del materiell skade.

Dok. nr.48.

Kom. nr.21 fra N.N.O.K.: I godt samarbeide mellom flyvere, artilleri og infanteri drev våre tropper i natt fienden ned fra fjellpartiet om Leigastind og ut av Gressdalen.

Under operasjonene i fjellområdet har avdelinger fra Vest-Finnmark og Nord-Hålogaland utmerket seg særlig.

I går hadde fienden ved et motangrep satt seg fast på en høyde umiddelbart foran våre linjer. Fenrik Hagbart Nilsen av I.R.15 kom ubemerket inn på den fiendtlige stilling med tre mann og tvang den overraskede fiende til å overgi seg. Den fiendtlige styrke bestod av 3 usårede menige, en löytnant, to underoffiserer og to sårede menige. Fire tyskere falt.

Fenriken var også den første som nådde toppen av høyde 785 da den ble tatt 2. mai.

Dok. nr.49.

Kom. nr.22 fra N.N.O.K. (8/5): Troppene har idag organisert seg i de erobrede stillinger.

Dok. nr.23.50.

Kom. nr.23 fra N.N.O.K. (23/5): Det har i dag bare vært mindre patruljevirkosomhet.

I Sör-Hålogaland har det vært sammenstöt mellom norske og tyske avdelinger.

Dok. nr.51.

Kom. nr.24 fra N.N.O.K. (11/5): I Sör-Hålogaland foretok tyskerne igår kveld (fredag) landsetting av tropper.

Deres transportskip ble straks skutt i senk og den landsatte styrke er innsirklet.

På Gratangseidet har våre tropper ved et videre foretagende skutt sine stillinger noe fram.

Våre flyvere har speidet og fotografert over det besatte området.

Dok. nr.52.

Kom. nr.25 fra N.N.O.K. (13/5): Det har i natt og i dag (2. pinsedag) funnet sted en felles aksjon for å erobre trakten om Bjerkvik. Samtidig med at norske og allierte tropper har trykket på sydfra fra Gratangseidet, fortsetter tyskerne sin hårdnakkede motstand mot de norske og alliertes press. Det meldes at St Sildvik fremdeles er i tyskernes hender og at de fortsetter å få tilförsler ved hjelp av fallskjerner.

Allierte tropper har rykket ~~nedover Busfjorden~~⁺ og forsöker en omgående bevegelse over Björnefjell fra syd-vest.

+) innover Beisfjorden

Dok. nr. 53.

Kom. nr. fra N.N.O.K. (14/5): De allierte har tatt Elvegårdsmoen, Öyjord og egnen rundt Herjangen.

Våre tropper har tatt Vassdalsfjell og trengt opp i fjellene syd for Bukkedalen.

Dok. nr. 54.

Kom. av 16/5 fra N.N.O.K.: Norske og allierte styrker ved Finneid i Rana ble angrepet onsdag kveld. De allierte styrker trakk seg etter ordre tilbake. De norske styrker, som bare bestod av et kompani, måtte da likeledes tre tilbake i retning av Mo.

Våre tropper i Ofotavsnittet rensker opp i området omkring Harvikvann og i fjellområdet syd for Bukkedalen.

Etter hvad Norsk Telegrambyrå erfarer fra autoritativt hold er tilbaketrekningen av de norske og allierte tropper ved Finneid bare et ledd i en tidligere oppgjort plan og stillingen i Ranadistriktet er god for de norske og allierte tropper.

To tyske fly er skutt ned i Mo onsdag og ett torsdag. Det sist fly hadde 7 manns besetning.

Dok. nr. 55.

Kom. av 19/5 fra N.N.O.K.: På Ofotfronten kjenpes det på Kuberp~~l~~platået hvor fienden har inntatt nye befestede stillinger.

I Ranaavsnittet fører våre avdelinger en oppholdende kamp.

Dok. nr. 56.

Kom. av 21/5 fra N.N.O.K.: Våre og de allierte tropper har oppgitt Mo. Det skjedde frivillig.

I området syd og øst for Vassdalen har våre tropper rykket noe fram og har tatt fanger.

Dok. nr. 57.

Kom. av 22/5 fra N.N.O.K.: I Ofotavsnittet har våre tropper idag tatt lille Ballakk og Kobbefjellet og drevet fienden ned fra fjellplatået mellom Lille Ballakk og Kuberg.

Fra Sör-Hålogaland foreligger intet nytt idag.

Dok. nr. 58.

Kom. av 23/5 fra N.N.O.K.: Det er intet nytt på de norske fronter.

Dok. nr. 59.

Kom. av 24/5 fra N.N.O.K.: I Ofotavsnittet foretar våre avdelinger opprydding i skogområdet mellom Medbyfjell og Haukelifjell.

Fra Sör-Hålogaland er intet nytt å melde.

Dok. nr. 60.

Kom. av 25/5 fra N.N.O.K.: Ofotavsnittet: Norske og allierte avdelinger har skutt sine stillinger fram til Nygårdsvassdraget og Haukfjellet.

Fra Sör-Hålogaland intet nytt.

Dok. nr. 61.

Kom. av 27/5 fra N.N.O.K.: Intet nytt på de Nord-Norske fronter.

Dok. nr. 62.

Kom. av 28/5 fra N.N.O.K.: Våre tropper begynte idag i samarbeide med de allierte et angrep på Narvik. Byen er delvis besatt. Kampene fortsetter.

Fra de övrige fronter er intet nytt å meddele.

Dok. nr. 63.

Kom. av 29/5 fra N.N.O.K.: Ofotavsnittet: Norske og allierte styrker har natt til onsdag besatt hele Narvik og tatt Talaraldsvikfjell. Opprydding foregår lenger østover og syd for Narvik. Fra Sør-Hålogaland intet nytt.

Dok. nr. 64.

Kom. av 30/5 fra N.N.O.K.: Etter at Mo i Rana var oppgitt, foregikk tilbaketrekningen fra Mo langsomt og i orden, og der ble etablert sperrestillinger ved Storjord og ved Potthus. Av de norske troppene deltok bare en mindre styrke i disse kampene. Resten var planmessig trukket tilbake for å forberede forsvaret i traktene om Fauske og Finneid.

Natt til 27. mai ble forsvaret trukket tilbake på nordsiden av Saltfjorden. Det ble også trukket forsterkninger til både av norske og av engelske tropper til Bodø-området for å styrke forsvaret der.

Området har vært utsatt uoppholdelig for luftbombardement som har tvunget forsvaret ytterligere bakover. Bodø er idag evakuert.

I Narvikområdet er området til bunnen av Beisfjorden og på begge sider av Rombakken inn til Strømmen rensset for fiender.

Dok. nr. 65.

Kom. av 31/5 fra N.N.O.K.: Ofotavsnittet: Intet nytt.

Sør-Hålogaland: Tilbaketrekningen av de norske tropper fra Saltenområdet lyktes fullt ut, til tross for tyskeres energiske pågang.

+) I en ~~ettertrygdskamp~~ ved Djupvik ble tyskerne tilføyet store tap uten å kunne hindre vår innlastning. De norske troppene led ingen tap i denne kamp. +) ettertrygdskamper

Dok. nr. 66.

Presset på de tyske militære stillinger i Ofoten fortsetter både nord og syd for Rombakken.

Divisjonen uttaler sin anerkjennelse av fenrik Fred. André's og frivillig motorsyklist Edmund Sandes modige ferd under kamp ved Djupvik i Fauske.

Under den uklare situasjon etter naboavdelingens retrett drog de alene og langt frem og konstaterte hvor de tyske tropper var.

Fenrik Fred. André' som fungerer som adjutant ved l.kp. I.R.15 utnevnes til vernepliktig löytnant fra 1. juni 1940.

Dok. nr. 67.

Kom. av 4/6 fra N.N.O.K.: Sør for Rombakken fortsetter presset mot de fiendtlige stillinger. Nord for Rombakken har våre avdelinger ved mindre framstöt forbedret sine stillinger.

Dok. nr. 68.

Kom. av 6/6 fra N.N.O.K.: Fra de Nord-Norske fronter intet å meddele.

Dok. nr. 69.

Kom. av 7/6 fra N.N.O.K.: "Ofotenavsnittet: Våre flyvere bombet igår trakten om Raudfjellet. Våre tropper utnyttet bombingen til et angrep som forbedret våre stillinger endel.

Fra de øvrige Nord-Norske fronter intet nytt."